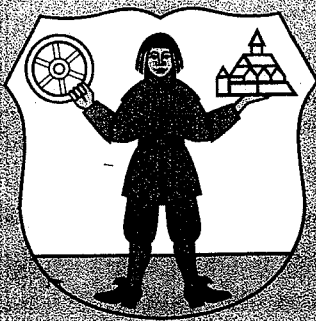

deželne n

CASOPIS OBČINE RADOVLJICA, LETNIK 16, 22. JUNIJA 2012, STR. 1

V Lescah odprli Čebelarški center Gorenjske

2012

V Lescah so prejšnji teden odprli Čebelarški razvojno izobraževalni center Gorenjske. Večino sredstev za 1,2-milijonsko naložbo je prispeval Evropski sklad za regionalni razvoj.

MARJANA AHAČIČ

Občina Radovljica je investicijo v gradnjo Čebelarškega centra začela pred dvema letoma, večino sredstev zanjo pa pridobila iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Dejavnost centra bo namenjena celoviti podpori razvoju, raziskovanju, ohranjanju in promociji čebelarstva in kranjske sivke na Go-

renjskem in bo obenem, kot so prepričani v radovljiški občini, kakovostno nadgradila gorenjsko turistično ponudbo.

Objekt bo upravljalo Čebelarško društvo Radovljica, ki deluje v javnem interesu, ima izkušnje, kompetence in razvojno-raziskovalne povezave na področju čebelarstva, biotske pestrosti in varovanja narave. V centru bo opravljalo

Razstavno-prodajni salon v čebelarškem centru bo odprt vsak delovnik med 8. in 12. ter 14. in 20. uro, ob sobotah pa od 8. do 13. ure.

različne razvojno-tehnološke in pospeševalne, promocijske in informativne ter izobraževalne dejavnosti, namenjene čebelarjem, društvom, mladim, turistom in drugim. Iz-

vajanje programa v centru bo spremljal programski svet, v katerem bodo predstavniki čebelarjev in občine.

► 2. stran

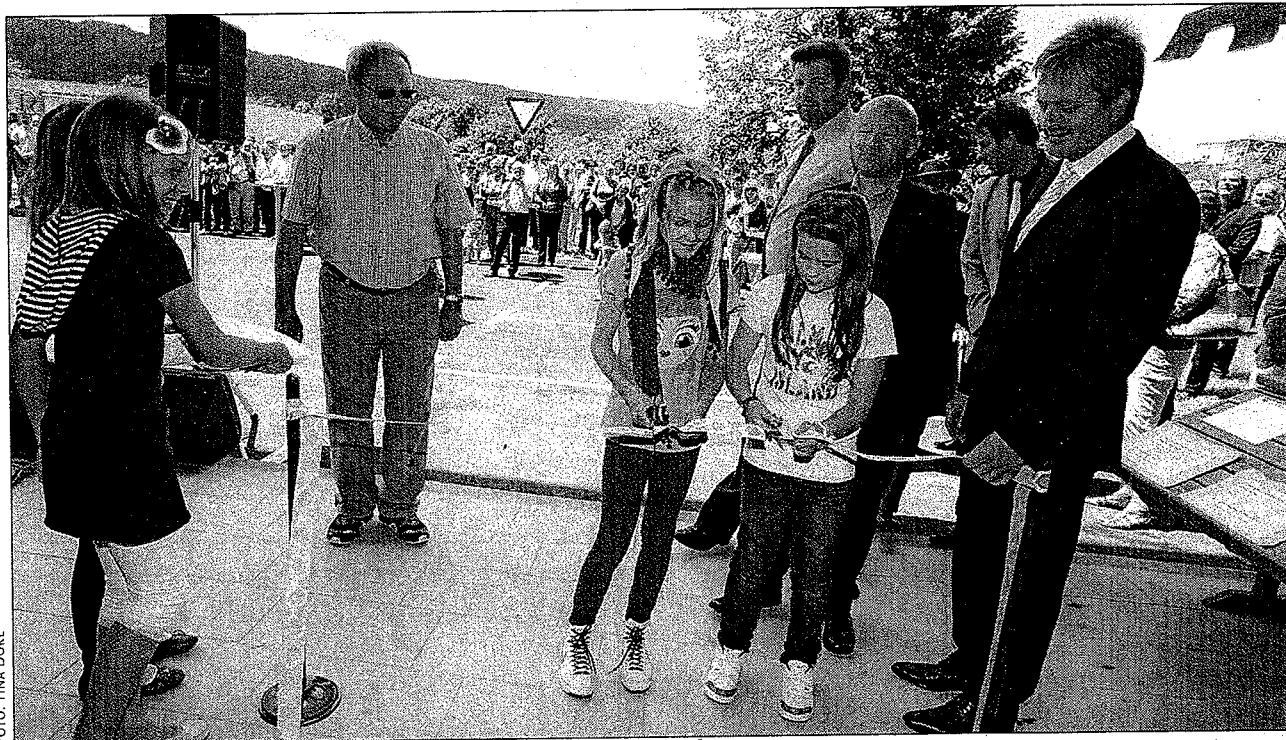

Foto: Tina Dokl

Prvi festival medu v Lescah

V novem Čebelarškem razvojno izobraževalnem centru Gorenjske v Lescah pred dvema tednoma kot prvi večji dogodek pripravili Festival medu.

MARJANA AHAČIČ

Poudarek prve tovrstne prireditve je bil na medeni kulinariki. Organizatorji so obiskovalcem želeli pokazati, da je med tudi na kulinaricnem področju zelo široko uporaben. Obiskovalcem so na prireditvi v pokušino ponudili tako z medom pripravljene glavne jedi kot tudi pijače in seveda sladice. Na festivalu so se predstavili različni ponudniki medenih izdelkov, v predavalnici

pa so organizatorji pripravili predstavitve in predavanja, tako s področja povezovanja turizma in čebelarstva kot tudi uporabe medu v prehrani. Izkušnje s povezovanjem čebelarstva in turizma je predstavila direktorica Zavoda za turizem Žirovnica Maja Zupan. »Čebelarški izdelek je kot tematski produkt doživljajskega turizma že prepoznaven, tudi v slovenski turistični ponudbi. K temu je zagotovo pripomogla učin-

kovita kampanja čebelarске zveze Slovenije in dejstvo, da so čebelarске vsebine zeleno naravnane – to pa je tisto, kar išče sodoben turistični potrošnik.« V občini Žirovnica zato gostom ponujajo doživljajsko izkušnjo v naravi in z naravo. »Posebno pozornost v ponudbi namenjamemo kulinaricnim doživetjem z degustacijo medu in medenih pijač. S ponudbo smo inovativni, avtentični in zeleno naravnani. Prepričani smo,

da je naša turistična ponudba dober odgovor na nove trende v turizmu.« Najbolj poznana s čebelarstvom in čebelarjenjem povezana institucija v radovljiški občini je seveda čebelarški muzej. Tega je obiskovalcem medenega festivala predstavila kustosinja Ida Gnislak, izdelavo medenih kruškov pa mojstri in mojstrice iz radovljiške Lectarске delavnice gostilne Lectar.

RADOVLJICA

»Ta vžgane« panjske končnice

V petek, 18. maja, dopoldne so se na Linhartovem trgu v Radovljici že 13. leto zapored zbrali učenci šol z Bleda, iz Bohinja, Gorij, Lesc, Lipnice, Radovljice in Ljubljane in učenci šol s prilagojenim programom z Jesenic, iz Radovljice, Škofje Loke in Kranja. V organizaciji Osnovne šole Antona Janša iz Radovljice in Lions Cluba Bled vsako leto potekajo likovne delavnice, na katerih so osrednja tema panjske končnice. Kot je povedala ravnateljica šole Jelena Horvat, se je v preteklih letih nabralo že 240 panjskih končnic, izdelanih z različnimi tehnikami in materiali. Tokrat so se posvetili novi tehniki, žganju v les in skupaj ustvarjali pod naslovom »Ta vžgana«. Udeležencem je delo prikazal Radovljičan Milan Černe, nato pa so se otroci z navdušenjem lotili dela. Na lesenih deščicah so nastale čudovite umetnine; po končanem delu pa so si skupaj z mentorji in učitelji ogledali še Radovljiško graščino in zbirko končnic v Čebelarškem muzeju. K. B.

Udeležencem je delo prikazal Radovljičan Milan Černe, nato pa so se otroci z navdušenjem lotili dela.

Na prvem Festivalu medu so posebno pozornost posvetili uporabi medu v kulinariki. / FOTO: GORAZD KAVČE

Roji čebelic, vžganih v les

Na Linhartovem trgu 18. maja posebne čebelice. Poseben program za udeležence, zanimivosti za vse mimoidoče. Prireditev ob vsakem vremenu.

ALENKA BOLE VRABEC

V petek, 18. maja, dopoldan bo zarjnilo na Linhartovem trgu. Učenci domače, Janševе šole in nekaterih gorenjskih šol bodo ustvarjali panjske končnice na temo

čebelic, ki bodo letos vžgane v les. A še preden se bodo učenci lotili dela, jim bodo zanimiv in kratek kulturni program pripravili glasbeniki z OŠ Antona Janše. Udeležence bo pozdravil sam Anton Tomaž Linhart, izve-

deli pa bodo tudi nekaj pregovorov in zgodb o čebelah, ki so doma pri drugih narodih. Vsakoletno ustvarjanje panjskih končnic prireja Osnovna šola Antona Janše Radovljica ob sodelovanju Lions kluba Bled. Letošnji

posebni gost in mentor bo Milan Černe. V primeru, da bi ustvarjalce čebelic napadel dež, jim je varna streha zagotovljena v graščini. Učenci – ustvarjalci panjskih končnic pa bodo veseli vsakršne spodbude.

Čmrljev je letos manj kot ponavadi

2012

Čmrlji so najožji sorodniki čebel in v naravi opravljajo enako oprasovalno funkcijo, žal pa jih je vedno manj, izginjajo predvsem zaradi sodobne obdelave poljskih površin in gozdov.

IVANKA KOROŠEC

Joža Pavlič, upokojeni obrtnik, je kljub svojim 82. letom aktiven na različnih področjih. Že od nekdaj ima veliko veselje in posebej izostren čut za naravo, živali, rastline. S tem so povezani tudi njegovi konjički. Lovec je že šestdeset let, vendar pravi, da mu ni za pečenko in rogove. »Streljam samo plenilce – srake, vrane, ker jih je preveč in oropajo toliko ptičjih gnezd. Moje največje veselje je, da grem v gmajno in opazujem živali.«

Joža ima tudi glasbeni talent: dvajset let je igral bariton v kranjski godbi na pihala in že dvajset let prepeva v mešanem pevskem zboru upokojencev Mošnje-Brezje-Ljubno. Piše pesmi in je član literarnega kluba upokojencev Likus v Mariboru, kjer redno sodeluje. Zbral je šale, jih po svoje priredil, spisal v verze in izdal zgoščenko. Je avtor uradne himne krajevne skupnosti, ki je tudi uglašbena. Pesem je napisal tudi za klub Večno mladih fantov, katerega član je že mnoga leta. S svojimi nastopi velikokrat popestri različne prireditve upokojencev, pesmi pa se mu je

nabralo za celo zbirko. Upajmo, da bo našel dovolj energije, da bo kdaj ugledala beli dan. Zelo rad sodeluje tudi na vsakoletni prireditvi obujanja starih običajev v Ljubnem.

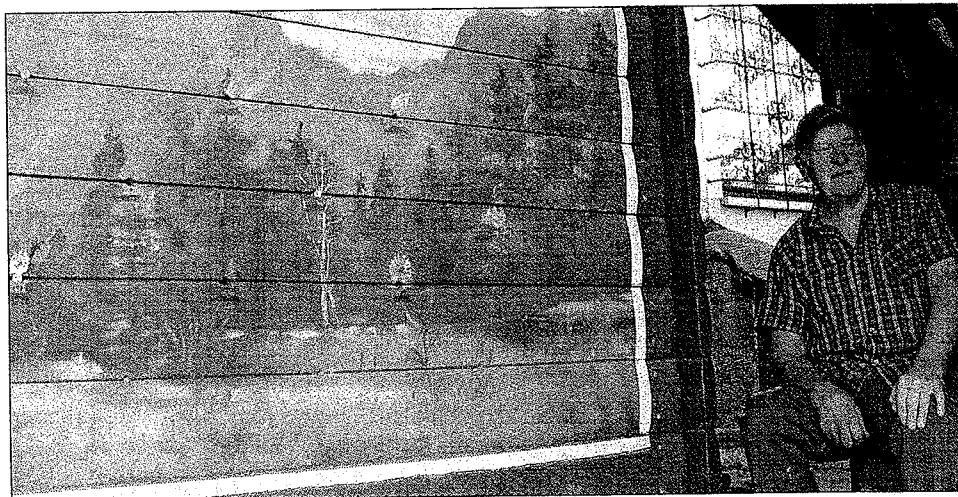
»Sem tudi ljubiteljski čmrljar in čebelar. To pomeni, da čebelam ničesar ne jemljem, z veseljem jim dajem, kar potrebujejo. Med pa kupim! Sem pač nekakšen posebež in nikoli nisem bil obremenjen s pridobitništvom.« Pod hišo ima v strmem bregu čebelnjak in čmrljak, kjer preživi številne urice. V njem je štirisatni zastekljeni opazo-

valni panj in tako po mili volji lahko opazuje zanimivo življenje čebel.

»Že nekaj desetletij imam naprošene posamezne kmetovalce v nekaterih krajih Gorenjske, da me obveščajo o najdbah čmrljevih gnezd. Na vsem območju dobim na leto največ tri do štiri, letos še nobenega. Čmrlji so najožji sorodniki čebel in v naravi opravljajo enako oprasovalno funkcijo, žal pa jih je vedno manj, izginjajo predvsem zaradi sodobne obdelave poljskih površin in gozdov. Imajo pa tudi veliko

sovražnikov, najbolj zahrbtnen je voščena vešča.« Ker zaradi čedalje bolj redkih čmrljevih gnezd mladina ne ve kaj dosti o teh žuželkah, že nekaj desetletij vabi spomladi učence bližnjih osnovnih šol, da jim razkazuje gnezda in jim govori, kako so te žuželke poleg čebel potrebne in koristne za oprasovanje.

Joža je zaključil z mislijo, da bi morali vsi ljubitelji narave v svojih okoljih spodbujati ljudi, da skrbijo za ohranjanje vsega dobrega in lepega, kar sploh še imamo.

Joža Pavlič pred svojim čebelčmrljakom

TURIZEM

Čebelarški center aktivno v jesen

Poletje je bilo pestro tudi za novi Čebelarški razvojno izobraževalni center Gorenjske v Lescah. Center, ki je bil uradno odprt junija, ima za seboj že nekaj manjših projektov, jutri pa organizirajo prvi večji dogodek, Festival medu.

KAJA BETON

Jutri, v soboto, 8. septembra, pa bo v centru in pred njim še posebej veselo. Na Festivalu medu, ki bo potekal med 9. in 17. uro, bo poudarek na medeni kulinariki. »Namen je ljudem po-

lectarsko obrt. Razstavo, ki jo je pripravila Lectarska delavnica iz Radovljice, so odprli 10. avgusta. Kot je povedala Kozinčeva, si želijo, da bi se razstave tudi v prihodnje menjale in bi bile povezane s tematiko čebel in medu. Prav tako bodo na

Maja Kozinc, vodja Čebelarškega centra Gorenjske

Lahko bi rekli, da pod okrilje Čebelarškega centra spadata dva čebelnjaka: eden daje dom čebelam, drugi pa čebelarjem in uporabnikom čebeljih pridelkov.

kazati, da je med v kuhinji zelo široko uporaben. Tako bodo dejansko lahko obiskovalci tukaj poiedli

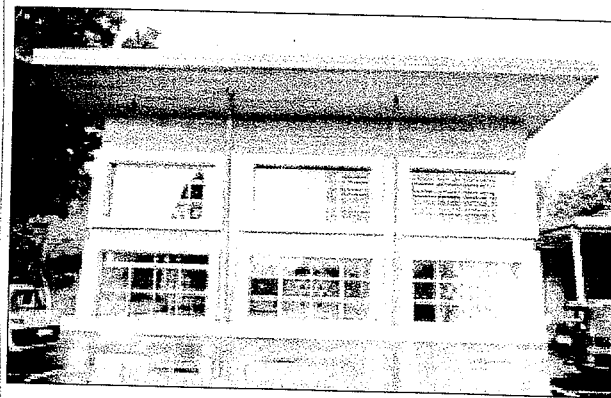
med in čebelarstvo navezovali tudi ustvarjalne delavnice za otroke in odrasle, ki se bodo začele odvijati v sen-

LESCE

Čebelarški center bo še ta mesec odprt

Potem ko je Upravna enota Radovljica v začetku maja izdala uporabno dovoljenje za Čebelarški razvojno izobraževalni center Gorenjske, občina Radovljica v četrtek, 14. junija, vendarle načrtuje tudi njegovo odprtje, ki se je zaradi številnih manjših zapletov zavleklo za celo leto. Objekt je občina oddala v brezplačno uporabo Čebelarškemu društvu Radovljica, ki deluje v javnem interesu, ima izkušnje, kompetence in razvojno-raziskovalne povezave na področju čebelarstva, biotske pestrosti in varovanja narave. Kot so pojasnili na občinski upravi, bo društvo po podpisu pogodbe pripravilo vse potrebno za zagon delovanja centra, izbrali pa bodo tudi vodjo centra, ki bo zadolžen za vodenje in usklajevanje razvojno-tehnološke in pospeševalne, promocijske in informativne ter izobraževalne in ozaveščevalne dejavnosti, namenjene čebelarjem, društvom, mladim, turistom in drugim. Čebelarški center bo namreč namenjen celoviti podpori razvoju, raziskovanju, ohranjanju in promociji čebelarstva in kranjske sivke na Gorenjskem kot pomembnega dejavnika pri varovanju narave in biotske raznovrstnosti. Posredno pa bo, kot so prepričani na Občini Radovljica, kakovostno nadgradil tudi gorenjsko turistično ponudbo, vezano na doživljanje naravne in kulturne dediščine. Izvajanje programa v centru bo spremljal programski svet, v katerem bodo predstavniki čebelarjev in občine. Stroški naložbe znašajo 1,2 milijona evrov, od katerih Evropski sklad za regionalni razvoj prispeva večino, to je 1 milijon evrov. M. A.

Slovesno odprtje novega čebelarško izobraževalnega centra bo v petek, 14. junija, dan kasneje pa Čebelarško društvo Radovljica pripravlja dan odprtih vrat.

Čebelarški center v Lescah bodo odprli prihodnji mesec.

2012

Zavod za varstvo narave je v sodelovanju z Društvom za varstvo okolja Bled pretekli konec tedna izpeljal akcijo odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin na naravovarstveno pomembnih območjih v okolici Koritnega vse do kampa Šobec.

MARJANA AHAČIČ

»Invazivke smo odstranjevali zato, ker izpodrivajo naše avtohtone rastline, ki na teh območjih rastejo že iz preteklih časov in dajejo podobo krajini. Na vseh območjih so rastišča ogroženih rastlinskih vrst in posebna življenjska okolja, ki so zelo redka, na primer karbonatno nizko barje z reziko, in dajejo krajini poseben pečat,« je povedala **Sonja Rozman** s kranjske enote Zavoda za varstvo narave. Če bodo območja prerasle tujerodne rastline, bo krajina izgubila svojo posebnost, identiteto.

Tujerodne rastline so tiste, ki jih je na naše območje prinesel človek hote ali nehote. Invazivne pa so tiste, ki povzročajo škodo naravi in/ali ljudem. »Invazivne postanejo zato, ker so razmere pri nas podobne kot na območju njihove naravne razširjenosti, imajo velik razmnoževalni potencial (razmnožujejo se vegetativno in s semeni, ki jih je pogosto zelo veliko), nimajo naravnih sovražnikov in so konkurenčno močnejše od naših avtohtonih vrst. Problem invazivnih vrst je predvsem v tem, da se na ob-

Nekatere invazivne vrste so tudi zdravju škodljive. Med njimi je najbolj znana ambrozija, ki je zelo alergena.

močjih, kjer so prisotne, močno razrastejo in na koncu tam ne uspeva nobena druga vrsta več, kar tudi vpliva na podobo krajine. Nekatere invazivne vrste so tudi zdravju škodljive. Med njimi je najbolj znana ambrozija, ki je zelo alergena,« še pojasnjuje **Sonja Rozman**.

Na Zavodu za varstvo narave zato prebivalcem predlagajo, da pri urejanju svojih vrtov ne sadijo tujerodnih vrst, ampak pri izboru dajo prednost domorodnim, ki so v hortikulturni dejavnosti pogosto zapostavljene. »Če pa

že imajo na svojem vrtu tujerodne rastline (tudi če še niso invazivne), pa naj njihovih ostankov ne odlagajo v naravo. Prav tako odsvetujemo kompostiranje teh rastlin na domačem kompostu, tudi če še ne cvetijo, saj se nekatere vrste razmnožujejo vegetativno in nova rastlina zraste iz dela stebela ali korenike. Ostanke cvetočih ali odcvetelih rastlin naj pokurijo.«

V akciji, ki jo je Zavod RS za varstvo narave izvedel v okviru projekta *Apis mellifera carnica* bioindikator in promotor biodiverzitete, so se osredoto-

čili predvsem na kanadsko in orjaško zlato rozgo, ki sta bili v Evropo prineseni kot okrasni rastlini, razširjali pa so jih tudi čebelarji, saj čebelam dajejo dobro poznoletno in jesensko pašo. Zato je eden od ciljev projekta tudi iskanje avtohtonih rastlin, ki bi lahko čebelam dale poznoletno in jesensko pašo.

»Akcija je bila uspešna,« je zadovoljna **Rozmanova**. »Razpoloženje sodelujočih je bilo zelo pozitivno, delovne vneeme je bilo veliko, ostalo pa nam je še nekaj dela, zato nameravamo prihodnje leto akcijo ponoviti na istih in še nekaterih dodatnih območjih. Pri tem se moram lepo zahvaliti tudi lastnikom zemljišč, da so nam dovolili izvesti akcijo na svojih zemljiščih. Odziv lastnikov je bil tako dober, da so območja, za katera smo dobili soglasje za odstranjevanje invazivk, preobsežna, da bi v eno akcijo lahko vključili vsa zemljišča. Zato računamo na ponovitev prihodnje leto v večjem obsegu. S takimi akcijami sicer ne bomo trajno odstranili invazivk iz našega okolja, bomo pa omejili njihovo razširjanje in obvarovali najbolj vredne dele narave.«

Razstava fotografij Janeza Gregorija

MARIANA AHAČIČ

Radovljica - V Čebelariskem muzeju je še do konca oktobra na ogled razstava fotografij čebelarja in biologa **Janeza Gregorija** z naslovom *Medovite rastline*. »Že v davni preteklosti so rastline začele poleg vetra iz-

koriščati druge načine za prenos cvetnega prahu in posledično oprašitve cvetov. To vlogo so vse bolj prevzemale živali, zlasti žuželke. Razvile so se žužkovetke – in taka je večina rastlin pri nas. Da pridejo žuželke na cvet in potem odletijo na drugega, pri tem

pa nehote poskrbijo za njegovo oprašitev, so morale rastline razviti razne 'privlačnosti'. Cvetni venec imajo vabljivo obarvan. To je vaba za oči, treba pa je še nekaj 'za želodec': in cvetovi nudijo obiskovalcem sladko tekočino, medičino, ki nastaja v posebnih medičinskih žlezah, medovnikih, v cvetovih, ter cvetni prah, ki je vir beljakovin,« pojasnjuje avtor. »Pri opraševanju cvetov so pomembne zlasti čebele: številne vrste, ki živijo samotarsko življenje in jim pravimo kar samotarke, njihovi bližnji sorodniki čmrli in seveda vrsta čebele, ki jo gojimo, to je medonosna čebela. Odrasli osebkji se hranijo zlasti s sladkorji, ki jih dobijo v medičini, njihove ličinke pa potrebujejo tudi veliko beljakovinske hrane – to je cvetnega prahu. Medičino in

označujemo kot medonosne. Poznamo zlasti tiste, na katerih čebele naberejo velike količine medu in čebelarji vozijo svoje čebele na njihovo pašo. Vendar pa so poleg njih še stotine drugih vrst, ki jih čebele prav tako obiskujejo in so pomembne zlasti v letnih obdobjih, ko je malo cvetja, na primer zgodaj spomladi. Razstava nudi le bežen pogled v raznovrstnost rastlin, ki dajejo čebeljo pašo. Predstavljamo nekatere vsem poznane, saj dajejo čebelam toliko medičine, da nabrani med imenujemo kar po njih: kostanjev, akacijev, ogrščični, ajdov itd. Opozoriti želimo na rastlinske vrste, ki jih ob svojih sprehodih v naravo pogosto spregledamo in niti ne pomislimo, da tudi one dajejo 'kruh' čebelam, kot na primer podlesna vetrnica, kravci mlečnik, šentjanževka,

Čebelarški praznik ob okroglem jubileju

Več kot tisoč čebelarjev iz vse Slovenije se je v soboto, 18. maja, zbralo na Čebelarškem prazniku v Lescah. Na prireditvi, ki se je začela s slovesnim prihodom kar 88 praporščakov, so zaznamovali tudi 130-letnico delovanja Čebelarskega društva Radovljica in se spomnili največjega slovenskega čebelarja Antona Janše, ki je umrl pred 240 leti.

MARJANA AHAČIČ

Radovljiško čebelarско društvo, ki letos praznuje 130. obletnico nastanka, je s 106 člani največje v gorenjski čebelarški zvezi in je zibelka čebelarstva. Kot je dejal predsednik društva Franc Šolar, so ponosni, da so ob visokem jubileju organizirali tako veliko in odmevno prireditev, ki se je udeležilo več kot tisoč čebelarjev, ki so v Lesce na čudovit sončen dan prišli prav iz vseh koncev Slovenije. Prireditev je bila namenjena predvsem druženju čebelarjev: začela se je s prihodom 88 praporščakov, nadaljeva-

la pa s slovesnostjo, na kateri je bila slavnostna govornica Lučka Kajfež Bogataj. Zbrane je na praznični dan nagovoril tudi evropski poslanec, prav tako čebelar, Lojze Peterle.

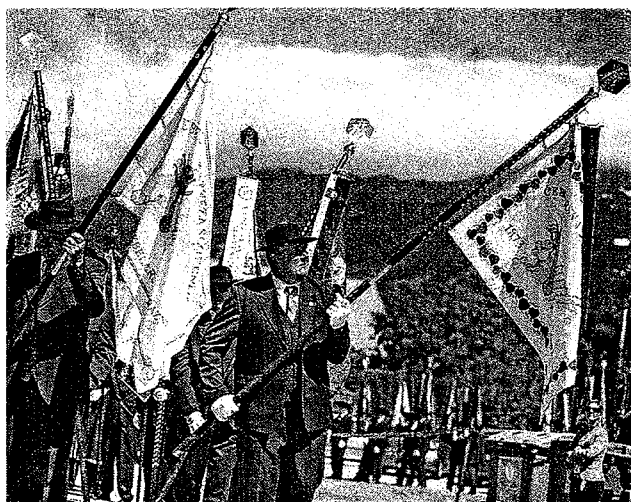
Na Gorenjskem je sicer nekaj več kot tisoč čebelarjev, to je okrog 12 odstotkov vseh slovenskih čebelarjev. A so razmere za čebelarstvo pri nas precej slabše kot drugod v državi; čebelarjenje je težje zaradi daljših zim, bolj spremenljivega podnebja in manj intenzivnih paš. Tako je tudi donos na panj na Gorenjskem najslabši in čebelarstvo mora tako še bolj temeljiti na znanju in izobra-

ževanju, je prepričan predsednik Čebelarške zveze Slovenije Boštjan Noč, ki je pohvalil dobro organiziranost slovenskih čebelarjev. Ta je posledica velike soodvisnosti med njimi.

V vsej Sloveniji je sicer več kot 9 tisoč čebelarjev, ki so vključeni v 215 čebelarških društev. Povprečna starost čebelarjev je 58 let in v zadnjih letih pada, tudi po zaslugi 140 čebelarških krožkov, v katerih čebelarstvo spoznava okoli dva tisoč otrok. Prav na področju dela z mladimi so radovljiški čebelarji posebej uspešni.

Čebelarški praznik je bil letos že enajsti po vrsti; na Go-

renjskem smo ga gostili šele drugič, prvič pa so ga pred desetimi leti organizirali na Breznici. Tokrat je bil sočasno z njim organiziran še Dan naravovarstva in čebelarstva kot del projekta, v katerem sodelujeta Slovenija in Avstrija in je namenjen promoviranju kranjske čebele in biotske pestrosti. V okviru projekta, ki traja od oktobra 2010 do konca letošnjega leta, so že izdali knjigo Lepo je biti čebelar, do konca leta pa se bodo posvetili še promociji varstva narave, predvsem v boju proti tujerodnim rastlinam, je povedal predsednik Čebelarške zveze Gorenjske Janko S. Stušek.

Prireditev se je začela s prihodom 88 praporščakov.

V Lescah se je zbralo tisoč čebelarjev iz vse Slovenije.

Minister Židan

se je srečal s čebelarji

Čebelarški center je lep primer dobro uporabljenih evropskih sredstev, pravi minister.

MARIANA AHAČIČ

Pretekli četrtek se je minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan v Čebelarškem centru v Lescach sestal s predstavniki Čebelarške zveze Slovenije. »Dogovorili smo se, da mora biti nacionalni program zaščite kranjske čebele program vse države,« je ob koncu pogovora povedal minister Židan. S srečanjem so bili zadovoljni tako na ministru kot tudi čebelarji. »Predvsem smo veseli, da smo se pogo-

varjali konstruktivno in da smo rešili problem škod za lani,« je povedal predsednik ČZS Boštjan Noč.

Minister Židan je ob obisku pohvalil delovanje leskega Čebelarško razvojnega centra v Lescach. »Veseli me, da se lahko del projektov, ki so pomembni v kmetijstvu in prehrani, financira tudi iz kohezijskih sredstev. To je mogoče zaradi soglasja regije in zavdanja, da je potrebno pridobiti infrastrukturo uporabiti tudi v proizvodne namene.«

Predsednik ČZS Boštjan Noč in minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan / Foto: Gorazd Kavčič

2013

Čebelarški praznik

Čebelarško društvo Radovljica letos praznuje 130 let organiziranega čebelarjenja. Praznične prireditve bodo povezali s Slovenskim čebelarškim praznikom v soboto, 18. maja.

MARIANA AHAČIČ

Slovenski čebelarški praznik se vsako leto praznuje v drugi regiji, v sodelovanju s Čebelarško zvezo Slovenije prireditve organizira lokalno čebelarško društvo. Tokrat bo organizator Čebelarško društvo Radovljica, ki letos praznuje tudi 130 let organiziranega čebelarjenja in je s tem najstarejše neprekinjeno delujoče čebelarško društvo v Sloveniji in najstarejše društvo v radovljiški občini, so sporočili radovljiški čebelarji.

Na praznik slovenskih čebelarjev bodo tako v Lescach na Gorenjskem parkirišču nasproti Čebelarškega centra Gorenjske postavili šotor, kjer bo praznična prireditev. Proslavo, ki se bo začela ob 11. uri, bodo s slavnostnim

prihodom ob spremljavi Godbe na pihala Lesce odprli prapošćaki čebelarških društev. Slavnostna govornica bo Lučka Kaifež Bogataj, prek videa bo zbrane pozdravili tudi evropski komisar za razvoj Janez Potočnik. Čez dan bodo na prizorišču postavljene stojnice, predvsem z medenimi izdelki in domačim obrtjo. Pripravili bodo tudi medeno pivo, ki ga bodo v čebelarškem centru predstavili na predavanju večer pred prireditvijo. Od 14. ure naprej bo v šotoru zabava z ansambлом Gašperji, na katero so vabljeni prav vsi, saj čani društva želijo vsoli jubilej praznovati skupaj s sosedstvom. Praznovanje soproda tudi z obletnico smrti znamenitega čebelarja Antona Janše, ki je umrl 20. maja pred 240 leti.

Medved napadel čebelnjak na Pokljuki

Razdejanje, ki ga je za seboj pustil kosmatinec.

Konec julija se je medved spravil nad čebele v prevoznem čebelnjaku v Kranjski dolini na Pokljuki. Kot je povedal lastnik čebelnjaka Janko S. Stušek iz Lesc, medvedu do čebel in medu sicer ni uspelo priti, je pa močno poškodoval pločevino prevoznega čebelnjaka in štiri od desetih panjev. »Proznavalci pravijo, da sta na Pokljuki trenutno dva medveda: eden je večji in drugi manjši, verjetno lanski mladič. Glede na učinke nočnega napada, se je čebel verjetno lotil manjši medved, ki je na čebelnjaku in zemljišču pustil nedvoumne sledi,« je povedal Stušek. U. p.

Izšel je zbornik ²⁰¹³ o čebelarstvu delu

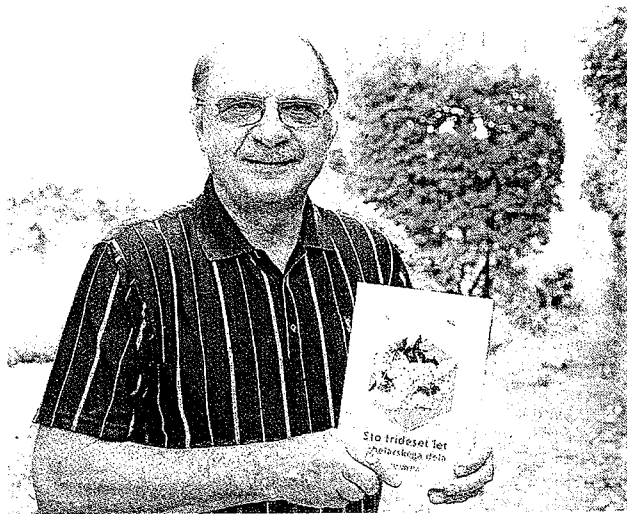
Čebelarstvo društvo Radovljica je izdalo zbornik o sto tridesetih letih čebelarstva dela na zgornjem Gorenjskem.

MARJANA AHAČIČ

V zborniku sta, kot je na predstavitvi povedal predsednik čebelarstva društva Radovljica Franc Šolar, opisana tako zgodovina kot sedanje stanje čebelarstva na zgornjem gorenjskem. Kot je ob izidu publikacije povedal njen urednik Janko Sebastijan Stušek, gre za prvi tovrstni zbornik na območju zgornje Gorenjske, kjer ima čebelarstvo posebej dolgo in bogato zgodovino.

Večino prispevkov za publikacijo je prispeval ljubiteljski čebelarški zgodovinar in častni član društva Severin Golmajer, ki je tudi avtor osrednjega dela zbornika, v katerem je natančno popisal zgodovino društva.

Drugi, prav tako obsežen del, pa je namenjen predstavitvi 106 članov društva, ki so vpisani v evidenco društva. »Svoje mesto v knjigi imajo

Urednik Janko Sebastijan Stušek / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Kot je povedal profesor Janez Gregori, tudi eden od avtorjev prispevkov v zborniku, je Slovenija posebej bogata s čebelami, saj je bilo na našem relativno majhnem prostoru ugotovljenih kar 560 vrst, od tega 30 vrst čmrcljev.

tudi čebelarški krožek z dolgotrajno tradicijo na osnovni šoli v Lescah in izobraževanje mladih pa usmeritev, razmišljanja, uporaba medu v kulinariki ... Predstavili smo tudi 60-letno zgodovino satišnice čebelarstva s tradicijo še iz staroavstrijskega čebelarstva. Območje, kjer je bil skoraj najučinkovitejši razvoj slovenskega čebelarstva s tradicijo še iz staroavstrijskega čebelarstva, je predvsem turistično območje, kar je treba izkoristiti tudi v čebelarstvu in v čebelarstvu, opozarja eden od avtorjev člankov. Domače teme v knjigi pa so še trgovina s čebelami in vzreja matic, čebelja paša med Jelovico in Karavankami ter problemi in razvoj malega ter poklicnega čebelarjenja na zgornjem gorenjskem območju,« pojasnjuje urednik Stušek.

Publikacija, katere soizdajatelj sta tudi Občina Radovljica in Čebelarstva zveza Gorenjske, je izšla v nakladi 350 izvodov. Direktor občinske uprave Matjaž Erjavec je ob izidu poudaril, kako pomembno je, da čebelarji vzgajajo mlade roduve. »Tako se bo poslanstvo, ki izhaja iz pomembne gospodarske dejavnosti, širilo na preji. Ob tem čebelarji opravljate tudi zelo pomembno naravovarstveno dejavnost in prav za ta del bi se vam rad posebej iskreno zahvalil.«

Akcija odstranjevanja invazivk

Kranjska enota zavoda za varstvo narave in Društvo za varstvo okolja Bled prihodnjo soboto, 15. junija, pripravljata akcijo odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin.

MARJANA AHAČIČ

Zbor udeležencev bo ob 9. uri ob kolesarski stezi pri mostu čez Savo Dolinko pod Bledom, zaključek pa okoli 14. ure v kampu Šobec. »Invazivne tujerodne vrste imajo veliko negativnih vplivov tako na gospodarstvo in zdravje ljudi kot na biotsko pestrost in krajinsko podobo naših krajev. Na območju občin Radovljica in Bled sta predvsem problematični dve tujerodni vrsti zlate rozge, kanadska in orjaška zlate rozga, ki se širita po travnikih, ob gozdnih robovih in mokriščih. Postopoma odvezemata življenjski prostor domorodnim vrstam, kot so različne travniške cvetlice, kukurbitve ali orhideje in rastline, vezane na bar-

ja in močvirja,« pojasnjuje naravovarstvena svetovalka Sara Strajnar. »Namen nacrtovanе akcije je izboljšati stanje na območju Natura 2000 pod Korimim, izboljšati stanje na naravnih vrednotah in izboljšati pogoje za rast naših vrst. Pestrost na travnikih, povirna barja in rečni pas Save so odlika prostora med Radovljico in Bledom, ki ga želimo obvarovati pred razraslo invazivk.«

Akcija je del projekta Amc Promo BID, podprta pa jo tudi občini Radovljica in Bled. Organizatorji z Zavoda RS za varstvo narave, OE Kranj, prosijo, da jih udeleženci o svojem sodelovanju do torka, 11. junija, po telefonu ali prek elektronske pošte obvestijo o udeležbi.

Tudi čebelarji za ohranjanje biotske pestrosti

V okviru čezmejnega slovensko-avstrijskega projekta v Lescah so pripravili delavnice o širjenju medonosnih rastlin in zatiranju invazivk.

MARJANA AHAČIČ

Tudi čebelarji se zavedajo pomena razširjanja avtohtonih rastlin in omejevanja širjenja tujerodnih invazivk, zato so aktivni udeleženci čezmejnega projekta, ki ga v sodelovanju s partnerji iz Slovenije in Avstrije vodi Razvojna agencija Sora. Del projekta je tudi raziskovanje problematike invazivnih rastlinskih vrst in njenih posledic v naravi. »Ukvarjamo se z ohranjanjem in pospeševanjem avtohtonih medonosnih rastlin in domača čebela ima pri tem kot opravevalka pomembno funkcijo pri ohranjanju biotske raznovrstnosti,« so poudarili na delavnici, ki so jo konec novembra pripravili v Čebelarskem centru v Lescah. Kot je povedala Sonja Rozman s kranjske enote Zavoda

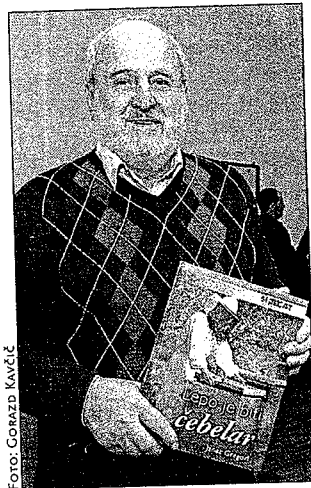

Foto: Gorazd Kavčič

Janez Gregori, avtor knjige Lepo je biti čebelar

da za varstvo narave, so na delavnici skupaj s čebelarji pripravili seznam avtohtonih medonosnih rastlin, ki so jih čebelarji pripravljene saditi. To so: ajda, lipa, sa-

dno drevje, javorji (za drevo-rede namesto platan), vrbe, divja češnja, sončnice. »Za razširjanje avtohtonih medonosnih rastlin pa so med drugim predlagali, da se na vseh javnih površinah, parkih namesto tujerodnih okrasnih rastlin sadi avtohtone medonosne rastline.« V okviru projekta sicer tečejo številne naravovarstvene raziskave, Čebelarska zveza Gorenjske, ki je prav tako partner v projektu, pa je skupaj z avtorjem Janezom Gregorijem izdala posodobljen priročnik za učitelje in mentorje z naslovom Lepo je biti čebelar v slovenskem in nemškem jeziku.

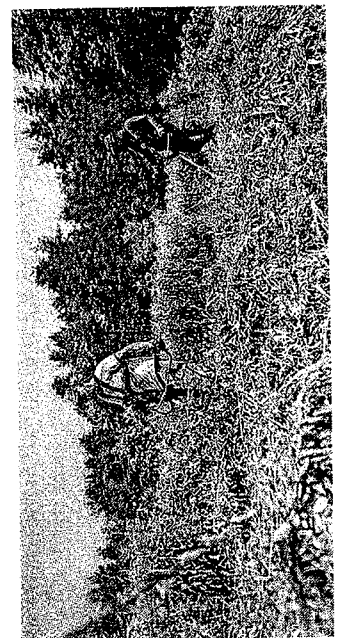
»Čezmejni projekt Apis mellifera carnica, bioindikator in promotor biodiverzitete, je namenjen ozaveščanju prebivalcev in strokovne javnosti Gorenjske in av-

strijske Koroške. Ob tem nastajajo številni vidni in trajni rezultati,« poudarja vodja projekta Darja Barič iz razvojne agencije Sora. »V obdobju trajanja projekta se izvajajo številne aktivnosti: vzpostavitev parka medonosnih rastlin pri Biotehniškem centru Naklo, akcije odstranjevanja invazivk, delavnice o pomenu avtohtonih rastlinskih združb in nevarnosti razraščanja invazivnih rastlin, naravoslovni tabori za mlade in priprava dokumentarnih filmov o pomenu naravovarstva za čebele in naravo. Na avstrijskem Koroškem zaključujemo gradnjo Biodiverzitetnega centra, čebelarji pa so pripravili izobraževalno gradivo za mlade, strokovni priročnik za mentorje in učitelje ter druge promocijsko-informacijske dejavnosti.«

Kranjska enota Zavoda RS za varstvo narave in Društvo za varstvo okolja Bled sta pripravila akcijo odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin.

MARJANA AHAČIČ

Kot je povedala Sonja Rozman z Zavoda za varstvo narave, so čistili na širih območjih: rastišče navadne rezeke pod Koritnim na območju Natura 2000, naravno vrednoto z navadno reziko ob poti na Šobec in okoliške travnike, travnik, bogat z orhidejami ob Savi Dolinki in mokrišče pod Golfom Bled. »Količina odstranjenih rastlin je bila večja kot lani, posebej vesela sem, ker so v Kampu Šobec podprli našo akcijo, ne le z udeležbo njihovih delavcev. Vabila za akcijo so razobesili po kampu in nam na koncu še odstopili prostor za zaključek akcije.« Udeležencev akcije je bilo sicer 23, od tega štirje delavci Kampa Šobec. »Prišli so tudi nekateri lastniki zemljišč, domačini, poleg organizatorjev so sodelovali še

Letos so se akciji odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin pridružili tudi delavci Kampa Šobec. / Foto: MATIČ ZORMAN.